Jätteiden kuljetuksen ja käsittelyn hankinta

Hyvinvointialueet ja jätehuollon järjestäminen 9.5.2025

JHNY, Olli Jylhä

JHNY

- JHNY on työ- ja elinkeinoministeriön ja Suomen Kuntaliitto ry:n ylläpitämä yksikkö
- Palvelumme tarkoituksena on
  - parantaa osaamista julkisissa hankintaprosesseissa,
  - auttaa julkisiin hankintoihin liittyvän tiedon saannissa sekä
  - edistää julkisiin hankintoihin liittyvää strategista ajattelua ja markkinoiden toimivuutta.
- Vakituinen henkilöstö: 4
- Peruspalvelu on maksutonta

Hankintalain 1397/2016 soveltamisala

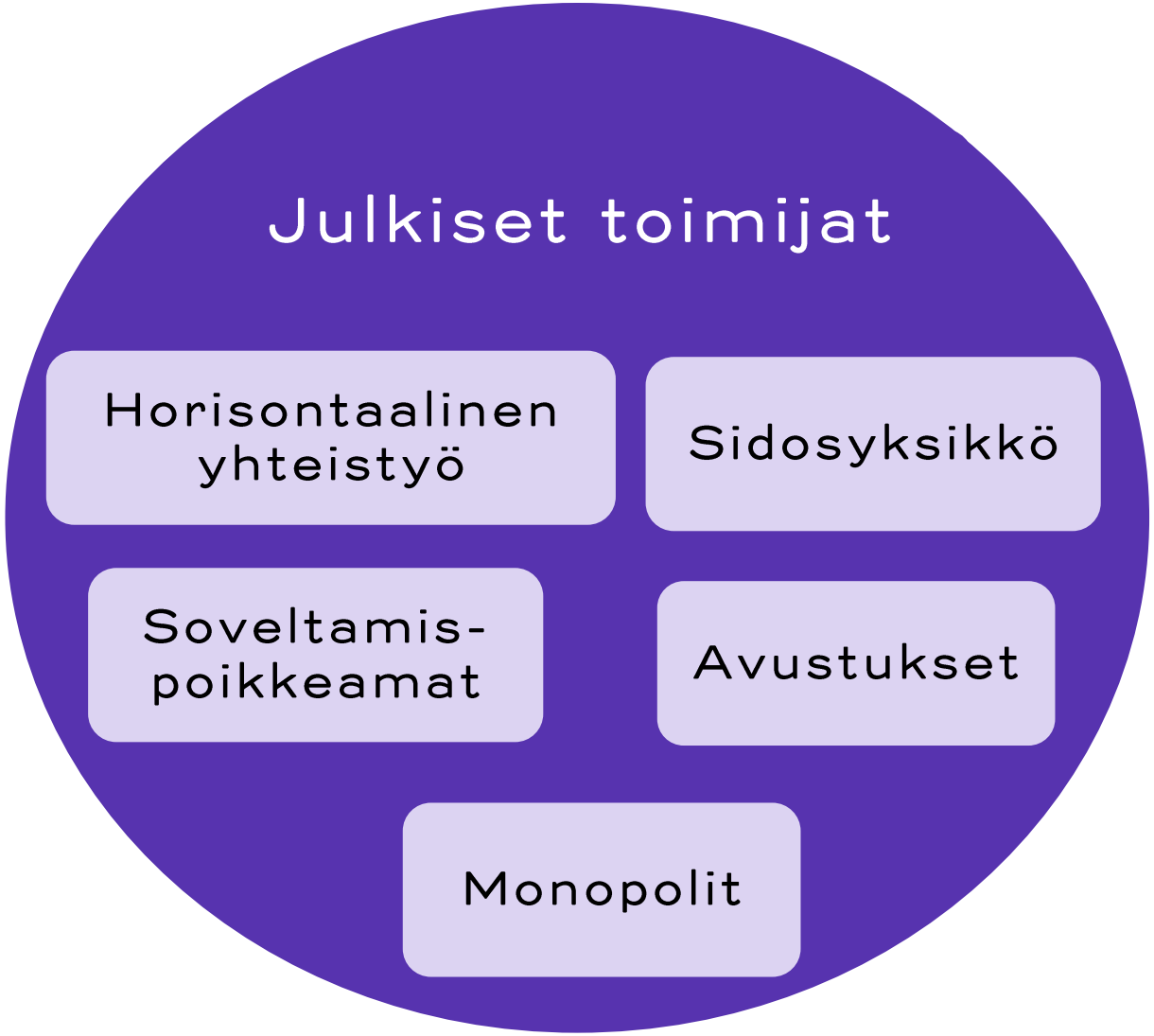

Yritykset (markkinaehtoiset)

Yhdistykset (ei julkiset)

Muut toimijat

Sidosyksikkö

- Hankintayksikkö yksin tai yhdessä muiden hankintayksiköiden kanssa käyttää määräysvaltaa yksikköön samalla tavoin kuin omiin toimipaikkoihinsa
- yksikkö harjoittaa enintään viiden prosentin ja enintään 500 000 euron osuuden liiketoiminnastaan muiden tahojen kuin niiden hankintayksiköiden kanssa, joiden määräysvallassa se on
- ➢ Huom. jätehuollon osalta ulosmyyntiraja on 10% (kunnan omistamat)
- Sidosyksikössä ei saa olla muiden kuin hankintayksiköiden pääomaa.

- Kunta ja HVA-alue eivät ole toisiinsa nähden sidosyksikköasemassa
- ➢ Kunnallisen jätehuollon vastuu hyvinvointialueen toiminnassa syntyvästä yhdyskuntajätteestä tulee päättymään viimeistään vuoden 2025 lopussa (sisältää tiettyjä poikkeuksia)

Luonteva hankintakokonaisuus

- Hankintayksikön tulee määritellä tapauskohtaisesti onko kyseessä yhtenäinen kokonaisuus vai useita eri kokonaisuuksia
- Kokonaisuutta voidaan määritellä esim. seuraavien kysymysten pohjalta:

➢ Toteuttaako hankinnat sama hankintayksikkö?

➢ Onko hankinnoilla tietty ajallinen yhteys?

➢ Onko hankinnoilla maantieteellinen yhtenäisyys?

➢ Muodostavatko eri osat niiden valmistuttua erottamattoman kokonaisuuden hankinnan tarkoituksen toteutumisen kannalta vai ovatko eri osat mahdollista erottaa teknisesti toisistaan?

➢ Toteutetaanko hankinnat samasta budjetista vai ovatko hankintakokonaisuudet taloudellisesti ja rahoituksellisesti toisistaan itsenäisiä ja erillisiä?

Hankinnan arvon laskenta

- Hankinnan ennakoitua arvo on hankintayksikön arvio suurimmasta maksettavasta kokonaiskorvauksesta (alv 0%)
- Arvoa laskettaessa on otettava huomioon:
  - Mahdolliset vaihtoehtoiset toteuttamistavat
  - Hankintasopimukseen sisältyvät optio- ja pidennysehdot
  - Ehdokkaille tai tarjoajille maksettavat palkkiot tai maksut

- Ennakoidussa arvossa oleellista on se minkä kynnysarvon mukainen hankinta on kyseessä
- Toistaiseksi voimassaolevat palvelusopimukset 48 kk mukaan

- Lopullinen arvo ilmoitetaan EU-hankinnoissa jälki-ilmoituksessa (sopimusmuutokset verrataan tähän arvoon)

Markkinakartoitus

- Markkinakartoituksen avulla on mahdollista ”keskustella” toimijoiden kanssa hankinnan järjestämisestä, ennen kisan avaamista
- Suositeltavaa ilmoittaa markkinakartoituksesta Hilma-ilmoituksella
- Markkinakartoituksessa kirjallisesti ja/tai suullisesti markkinatoimijoiden/muiden hankintayksiköiden ajatuksia hankinnan toteutukseen

➢ Osallistuminen markkinakartoitukseen ei velvoita tarjoajia tai hankintayksikköä

➢ Ei rajoita osallistumista itse kilpailutukseen tai sido osallistujia millään tavalla

Esimerkkejä markkinavuoropuhelun aiheista

- Hankinnan sopiva koko:
  - onko tarpeen jakaa osa-alueisiin joko, jätelajien mukaisesti tai/ja alueittain
- Keräysvälineet ja kalustovaatimukset
- Sopimusehdot ja sopimusajan pituus
- Ympäristötekijät

Kilpailuttaminen

- CPV-koodi, esim. Jätteisiin liittyvät palvelut (90500000), jätteiden keruupalvelujen suorittaminen (90511000)
- Hankinnan kuvauksessa kuvaus toiminnan mittakaavasta ja kohteista

- Onko syytä varautua kiinteistökannan mahdollisiin muutoksiin?
- Mikä on sopiva sopimuksen kesto?
- Jätelajikohtaisesti vai kaikki jätehuolto yhdeltä toimijalta?
- Jäteastioiden pesu samalta toimijalta vai erillisenä palveluna?
- Asiat omaksi vai vuokralle?
- Koskeeko puhtaiden ajoneuvojen lainsäädäntö hankintaa (EU-ylittävä, pääkohteena kuljetus)?

Jätehuollon sisällyttäminen vuokrasopimukseen

- Voiko vuokralainen sopia vuokranantajan kanssa että vuokranantaja järjestää jätehuollon, niihin kiinteistöihin missä HVA-alue toimii vuokralaisena?

- Hankintalain näkökannalta oletuksena kyse olisi kiinteistöön liittyvistä yleispalveluista (kuten isännöinti) ja asiasta olisi mahdollista sopia osana vuokrasopimusta. Olemassa olevien kiinteistöjen vuokraaminen ei kuulu hankintalain soveltamisen piiriin

- Pohdittavaksi: Jos kunta vuokranantajana ja ottaa vastuulleen-> Pitääkö kunnan kilpailuttaa?

JULKISTEN
HANKINTOJEN
NEUVONTAYKSIKKÖ